

190. sz. Ajánlás

a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről

Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1999. június 1-én nyolcvanhetedik ülészakára ült össze, és

Miután elfogadta a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Egyezményt, és

Miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a gyermekmunkára vonatkozóan, amely kérdés az ülés napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Egyezményt kiegészítő Ajánlás formájában adja közre,

a mai napon, 1999. június 17-én, elfogadja az alábbi Ajánlást, amely „A gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Ajánlás” néven idézhető:

1. A jelen Ajánlás rendelkezései kiegészítik a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Egyezmény rendelkezéseit (továbbiakban „Egyezmény”), és azzal együtt kell azokat alkalmazni.

I. CSELEKVÉSI PROGRAM

2. Az Egyezmény 6. cikkében hivatkozott cselekvési programokat sürgősségi jelleggel kell kialakítani és magvalósítani a releváns kormányzati intézmények, valamint munkaadók és munkavállalói szervezetei véleményének meghallgatása után, figyelembe véve a gyermekmunka legrosszabb formái által közvetlenül érintett gyermekek, családjaik, és, ahol helyén való, az Egyezmény és Ajánlás céljai érdekében elkötelezett más érintett csoportok véleményét. Az ilyen programok egyebek mellett irányuljanak:

- (a) a gyermekmunka legrosszabb formáinak azonosítására és leleplezésére;
- (b) a gyermekeknek a gyermekmunka legrosszabb formáiban való részvétele megakadályozására, vagy az onnan történő eltávolításukra, a megtorlásoktól való megvédésükre, valamint rehabilitációjukról és társadalmi beilleszkedésükről való gondoskodásra olyan intézkedések révén, melyek oktatási, testi és lélektani szükségleteikre irányulnak;
- (c) különös figyelemmel:
  - (i) a fiatalabb gyermekekre;
  - (ii) a leánygyermekekre;
  - (iii) azokra rejtett munkahelyzetekre, amelyek különös kockázatot jelentenek a lányokra nézve;

- (iv) gyermekek más, különösen sebezhető, vagy különleges szükségletekkel bíró csoportjaira;
- (d) azon közösségek azonosítására, megszólítására és velük való együttműködésre, ahol a gyermekek különleges kockázatnak vannak kitéve;
- (e) a közvélemény és az érintett csoportok, ideértve a gyermekeket és családjaikat, tájékoztatására, érzékennyé tételére és mozgósítására.

II. KOCKÁZATOS MUNKA

3. A jelen Egyezmény 3. (d) cikkében hivatkozott munka típusainak meghatározása, valamint ott, ahol léteznek, azonosítása során többek között figyelembe kell venni:

- (a) azt a munkát, amely a gyermekeket testi, lelki vagy nemi visszaélésnek teszi ki;
- (b) föld alatti, víz alatti, és veszélyes magasságban vagy zárt térben végzett munkát;
- (c) veszélyes gépen, felszereléssel és szerszámokkal végzett munkát, vagy olyan munkát, amely nehéz súlyok manuális kezelését és szállítását magában foglalja;
- (d) olyan egészségtelen környezetben végzett munkát, amely, példaképpen, veszélyes anyagoknak, hatóanyagoknak vagy folyamatoknak, vagy egészségüket veszélyeztető hőmérsékleteknek, zajszinteknek, vagy rezgésszinteknek teszi ki a gyermekeket;
- (e) olyan különösen nehéz körülmények között végzett munkát, mint például a hosszú órákon át végzett munka vagy az éjjeli munka, vagy az olyan munka, amely során a gyermek ésszerűtlenül hosszú időre a munkaadó telephelyére van kényszerülve.

4. Az Egyezmény 3 (d) cikke és a fenti 3. bekezdés szerint meghatározott munka típusai tekintetében - a munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után - a nemzeti törvények, szabályok, vagy az illetékes hatóság a 16 éves életkor feletti alkalmazást vagy munkavégzést azzal a feltétellel engedélyezhetik, hogy az érintett gyermekek egészsége, biztonsága és erkölcsi teljes mértékben védettek, és a gyermekek a szóban forgó tevékenységi ágban megfelelő odaillő utasításokban, vagy szakképzésben részesültek.

III. VÉGREHAJTÁS

5. (1) A gyermekmunka jellegéről és kiterjedtségéről részletes információt és statisztikai adatokat kell összeállítani, és naprakészen tartani azzal a céllal, hogy a gyermekmunka megszüntetésére - elsősorban a gyermekmunka legrosszabb formáinak sürgősséggel történő betiltására és felszámolására - irányuló nemzeti cselekvés prioritásai meghatározásának alapjául szolgáljanak.

(2) Amennyiben lehetséges, az ilyen információ és statisztikai adatok tartalmazzanak nem, korcsoportok, foglalkozás, a gazdasági tevékenység ágazatai, munkaviszonyban betöltött státusz, iskolai végzettség és földrajzi elhelyezkedés szerint bontott adatokat. Figyelembe kell venni a szülési anyakönyvi kivonatot is biztosító, hatékony születési nyilvántartási rendszer fontosságát.

(3) A gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltására és felszámolására irányuló nemzeti rendelkezések megsértésére vonatkozó releváns adatokat össze kell gyűjteni és napra készen kell tartani.

6. A fenti 5. bekezdés szerinti információ és adatok összeállítását és feldolgozását a magánélethez való jog tiszteletben tartása mellett végrehajtani.

7. A fenti 5. bekezdés szerint összeállított információt a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal részére rendszeresen meg kell küldeni.

8. A tagállamok - a munkaadók és munkavállalók szervezetei véleményének meghallgatása után - létesítsenek, vagy jelöljenek ki megfelelő nemzeti eljárásokat a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltására és felszámolására irányuló nemzeti rendelkezések végrehajtásának nyomon követésére.

9. A tagállamok gondoskodjanak róla, hogy a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltására és felszámolására irányuló nemzeti rendelkezések végrehajtásában felelősséggel bíró illetékes hatóságok működjenek együtt, és egyeztessék tevékenységüket.

10. Nemzeti törvények, szabályok, vagy az illetékes hatóság jelölje ki azokat a személyeket, akik felelőssé tehetőek a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltására és felszámolására irányuló nemzeti rendelkezések végrehajtásának megsértése esetén.

11. A tagállamok, amennyire azt a nemzeti törvények lehetővé teszik, működjenek közre a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltására és felszámolására, mint sürgősségi kérdésre irányuló nemzetközi erőfeszítésekben:

- (a) bűntényekre, ideértve azokat, melyekben nemzetközi hálózatok játszanak szerepet, vonatkozó információk gyűjtése és cseréje révén;
- (b) azok felderítése és vád alá helyezése révén, akik gyermekek adásvételében és gyermekkereskedelemben, vagy a gyermekek törvénytelen tevékenységek, prostitúció, pornográfia készítés, vagy pornografikus előadás céljára történő használatában, vásárlásában és felajánlásában érintettek;
- (c) ilyen bűntények elkövetőinek nyilvántartása révén.

12. A tagállamok gondoskodjanak arról, hogy a gyermekmunka alábbi legrosszabb formái bűnténynek minősüljenek:

- (a) a rabszolgaság, vagy a rabszolgasághoz hasonló gyakorlat valamennyi formája, úgymint a gyermekek adásvétele és a gyermekkereskedelem, az adósrabszolgaság és -jobbágyság, és kényszer- vagy kötelező munka, ideértve a gyermekek kényszer- vagy kötelező sorozását fegyveres konfliktusokban való bevetésük érdekében;
- (b) egy gyermek prostitúció, pornográfia készítés vagy pornografikus előadás céljára történő használata, vásárlása vagy felajánlása;
- (c) egy gyermek illegális tevékenységre, különösen a vonatkozó nemzetközi szerződések szerint meghatározott kábítószer előállítására és az azokkal való üzérkedésre, vagy lőfegyverek vagy más fegyverek törvénytelen viselését vagy használatát magában foglaló tevékenységekre történő használata, vásárlása és felajánlása;

13. A tagállamok gondoskodjanak büntetések, ideértve, ahol az helyénvaló, büntetőjogi felelősségre vonás alkalmazásáról az Egyezmény 3. (d) cikkében hivatkozott bármely fajta munka betiltását és felszámolását szolgáló nemzeti rendelkezések megsértése esetén.

14. A tagállamok egyúttal sürgősséggel gondoskodjanak, ahol az helyénvaló, más büntetőjogi, polgári vagy közigazgatási jogorvoslatról is a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltására és felszámolására irányuló nemzeti rendelkezések hatékony alkalmazása érdekében. Ezek lehetnek a korábban gyermekmunkát alkalmazó vállalatok különleges ellenőrzése, vagy, a rendelkezések rendszeres megsértése esetén, a működési engedély időleges, vagy végleges bevonásának megfontolása.

15. A gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltását és felszámolását szolgáló más intézkedések az alábbiakat foglalhatják magukba:

- (a) a közvélemény, ideértve az országos és helyi politikai vezetők, országgyűlési képviselők és bírák tájékoztatását, érzékennyé tételét és aktivizálását;
- (b) a munkaadók és munkavállalók szervezeteinek és civil szervezetek bevonását és képzését;
- (c) megfelelő képzés biztosítását az illetékes kormányzati tisztviselők, elsősorban felügyelők és a törvények végrehajtásáért felelős tisztviselők, valamint más érintett szakemberek részére;
- (d) saját országukban a tagállamok azon állampolgárainak vád alá helyezését, akik a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltását és azonnali felszámolását biztosító nemzeti rendelkezések szerint bűncselekményeket követnek el, még abban az esetben is, ha ezeket a bűncselekményeket más országban követték el;
- (e) jogi és igazgatási eljárások egyszerűsítését és annak biztosítását, hogy ezek megfelelőek és azonnaliak legyenek;
- (f) azon vállalati politikák fejlődésének ösztönzését, melyek elősegítik az Egyezmény céljait;
- (g) a gyermekmunka megszüntetése legjobb gyakorlatainak nyomon követését, és ezek részére nyilvánosság biztosítását;
- (h) nyilvánosság biztosítását a gyermekmunkára vonatkozó jogi és egyéb rendelkezések részére különböző nyelveken és nyelvjárásokban;
- (i) a panaszokra vonatkozó különleges eljárások biztosítását és az arról való gondoskodást, hogy megkülönböztetés és megtorlás elleni védelemben részesüljenek azok, akik az Egyezmény rendelkezéseinek megsértéseit jogszerűen nyilvánosságra hozzák, valamint telefonos segélyvonalak vagy kapcsolati pontok létesítését és szószólók kinevezését;
- (j) megfelelő intézkedések elfogadását az oktatási infrastruktúra és a tanárok képzésének azon célból történő fejlesztésére irányulóan, hogy az megfeleljen a fiúk és lányok igényeinek;
- (k) amennyire lehetséges, a nemzeti cselekvési programot szem előtt tartva:
  - (i) az Egyezmény által meghatározott feltételek mellett dolgozó gyermekek családjában a szülők és felnőttek részére történő állásteremtésre és szakképzésre mutató igényt;
  - (ii) a szülők érzékennyé tételének szükségességét az ilyen körülmények között dolgozó gyermekek gondjaira.

16. A gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltására és hatékony felszámolására irányuló, tagállamok közötti kiemelt nemzetközi együttműködés és/vagy segítségnyújtás egészítse ki a nemzeti erőfeszítéseket, és, ahol lehetséges, kialakítása és végrehajtása

történhet a munkaadók és munkavállalók szervezetei véleményének meghallgatása után. Az ilyen nemzetközi együttműködés és/vagy segítségnyújtás terjedjen ki:

- (a) pénzügyi források felkutatása nemzeti vagy nemzetközi programok céljára;
- (b) kölcsönös jogi segítségnyújtásra;
- (c) az információk cseréjére is kiterjedő szakmai segítségnyújtásra;
a társadalmi és gazdasági fejlődésre, a szegénység megszüntetésére irányuló programok és az általános oktatás támogatására

